

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks ratifikation af den af De Forenede Nationers 26. generalforsamling vedtagne ændring af artikel 61 i De Forenede Nationers pagt af 26. juni 1945.

Fremsat den 14. november 1972 af *udenrigsministeren*.

Folketinget meddeler sit samtykke til Danmarks ratifikation af den af De Forenede Nationers 26. generalforsamling ved-

tagne ændring af artikel 61 i De Forenede Nationers pagt af 26. juni 1945.

Oversættelse.

Enlargement of the Economic and Social Council.

The General Assembly,

Recognizing that an enlargement of the Economic and Social Council will provide broad representation of the United Nations membership as a whole and make the Council a more effective organ for carrying out its functions under Chapters IX and X of the Charter of the United Nations,

Having considered the report of the Economic and Social Council.

1. Takes note of Economic and Social Council resolution 1621 (LI) of 30 July 1971;

2. Decides to adopt, in accordance with Article 108 of the Charter of the United Nations, the following amendment to the Charter and to submit it for ratification by the States Members of the United Nations:

Article 61

"1. The Economic and Social Council shall consist of fifty-four Members of the United Nations elected by the General Assembly.

"2. Subject to the provisions of paragraph 3, eighteen members of the Economic and Social Council shall be elected each year for a term

Augmentation du nombre des membres du Conseil économique et social.

L'Assemblée générale,

Reconnaissant qu'une augmentation du nombre des membres du Conseil économique et social assurera une large représentation de la composition de l'Organisation des Nations Unies dans son ensemble et fera du Conseil un organe plus efficace dans l'accomplissement des fonctions qui lui incombent aux termes des Chapitres IX et X de la Charte des Nations Unies,

Avant examiné le rapport du Conseil économique et social,

1. Prend note de la résolution 1621 (LI) du Conseil économique et social, en date du 30 juillet 1971;

2. Décide d'adopter, conformément à l'Article 108 de la Charte des Nations Unies, l'amendement suivant à la Charte et de le soumettre pour ratification aux Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies:

„Article 61

1. Le Conseil économique et social se compose de cinquante-quatre Membres de l'Organisation des Nations Unies, élus par l'Assemblée générale.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, dix-huit membres du Conseil économique et social sont élus chaque année pour une

Udvidelse af Det økonomiske og sociale Råd.

Generalforsamlingen,

som erkender, at en udvidelse af Det økonomiske og sociale Råd vil skabe en bred repræsentation af FN's medlemskab som helhed og gøre rådet til et mere effektivt organ til udøvelse af de funktioner, der er tillagt det i henhold til FN-pagtens kapitler IX og X, og som har gennemgået Det økonomiske og sociale Råds beretning,

1. tager Det økonomiske og sociale Råds resolution 1621 (LI) af 30. juli 1971 til efterretning.

2. beslutter i overensstemmelse med artikel 108 i De forenede Nationers pagt at vedtage følgende pagtændring og at forelægge den for De forenede Nationers medlemslande til ratifikation:

„Artikel 61

„1. Det økonomiske og sociale Råd består af 54 medlemmer af De forenede Nationer valgt af generalforsamlingen.

„2. Med forbehold af bestemmelserne i paragraf 3 vælges 18 medlemmer af Det økonomiske og sociale Råd hvert år for et tidsrum af 3 år. Et af-

of three years. A retiring member shall be eligible for immediate re-election.

„3. At the first election after the increase in the membership of the Economic and Social Council from twenty-seven to fifty-four members, in addition to the members elected in place of the nine members whose term of office expires at the end of that year, twenty-seven additional members shall be elected. Of these twenty-seven additional members, the term of office of nine members so elected shall expire at the end of one year, and of nine other members at the end of two years, in accordance with arrangements made by the General Assembly.

„4. Each member of the Economic and Social Council shall have one representative.”;

3. *Urges* all Member States to ratify the above amendment in accordance with their respective constitutional processes as soon as possible and to deposit their instruments of ratification with the Secretary-General;

4. *Further decides* that the members of the Economic and Social Council shall be elected according to the following pattern:

- (a) Fourteen members from African States;
- (b) Eleven members from Asian States;
- (c) Ten members from Latin American States;
- (d) Thirteen members from western European and other States;
- (e) Six members from socialist States of eastern Europe;

période de trois ans. Les membres sortants sont immédiatement rééligibles.

3. Lors de la première élection qui aura lieu après que le nombre des membres du Conseil économique et social aura été porté de vingt-sept à cinquante-quatre, vingt-sept membres seront élus en plus de ceux qui auront été élus en remplacement des neuf membres dont le mandat viendra à expiration à la fin de l'année. Le mandat de neuf de ces vingt-sept membres supplémentaires expirera au bout d'un an et celui de neuf autres au bout de deux ans, selon les dispositions prises par l'Assemblée générale.

4. Chaque membre du Conseil économique et social a un représentant au Conseil.“

3. *Prie instamment* tous les Etats Membres de ratifier l'amendement ci-dessus le plus tôt possible, conformément à leurs procédures constitutionnelles respectives, et de déposer leurs instruments de ratification auprès du Secrétaire général;

4. *Décide en outre* que les membres du Conseil économique et social seront élus selon la répartition suivante:

- a) Quatorze membres parmi les Etats d'Afrique;
- b) Onze membres parmi les Etats d'Asie;
- c) Dix membres parmi les Etats d'Amérique latine;
- d) Treize membres parmi les Etats d'Europe occidentale et autres Etats;
- e) Six membres parmi les Etats socialistes d'Europe orientale;

gående medlem kan straks genvælges.

„3. Ved det første valg efter udvidelsen af Det økonomiske og sociale Råds medlemskreds fra 27 til 54 medlemmer skal der ud over de medlemmer, der vælges i stedet for de 9 medlemmer, hvis valgperiode udløber med udgangen af det pågældende år, vælges yderligere 27 medlemmer. For 9 af disse således valgte 27 yderligere medlemmer skal valgperioden udløbe efter 1 års forløb og for 9 andre yderligere medlemmer efter 2 års forløb i henhold til ordninger truffet af generalforsamlingen.

„4. Hvert medlem af Det økonomiske og sociale Råd skal have een repræsentant“.

3. *henstiller indtrængende* til alle medlemslande at ratificere ovennævnte ændring snarest muligt i overensstemmelse med deres respektive grundlovmæssige fremgangsmåde; og at deponere deres ratifikationsinstrumenter hos generalsekretæren;

4. *beslutter endvidere*, at medlemmerne af Det økonomiske og sociale Råd skal vælges efter følgende mønster:

- (a) Fjorten medlemmer fra afrikanske stater;
- (b) Elleve medlemmer fra asiatiske stater;
- (c) Ti medlemmer fra latinamerikanske stater;
- (d) Tretten medlemmer fra vesteuropæiske og andre stater;
- (e) Seks medlemmer fra socialistiske stater i Østeuropa;

5. *Welcomes* the decision of the Economic and Social Council, pending the receipt of the necessary ratifications, to enlarge its sessional committees to fifty-four members;

6. *Invites* the Economic and Social Council, as soon as possible and not later than the organizational meetings of its fifty-second session, to elect the twenty-seven additional members from States Members of the United Nations to serve on the enlarged sessional committees; such elections should be in accordance with paragraph 4 above and should be held each year pending the coming into force of the enlargement of the Council;

7. *Decides* that, as of the date of the entry into force of the above amendment, rule 146 of the rules of procedure of the General Assembly shall be amended to read:

„*Rule 146*

“The General Assembly shall each year, in the course of its regular session, elect eighteen members of the Economic and Social Council for a term of three years.”

5. Se *félicite* de la décision qu'a prise le Conseil économique et social, en attendant de recevoir les ratifications nécessaires, de porter à cinquante-quatre le nombre des membres de ses comités de session;

6. *Invite* le Conseil économique et social à élire, le plus tôt possible et au plus tard lors des séances d'organisation des travaux de sa cinquante-deuxième session, parmi les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies les vingt-sept membres supplémentaires appelés à siéger aux comités de session élargis, étant entendu que ces élections devraient être conformes au paragraphe 4 ci-dessus et avoir lieu chaque année en attendant l'entrée en vigueur de l'augmentation du nombre des membres du Conseil;

7. *Décide* que, à compter de la date d'entrée en vigueur de l'amendement susmentionné, l'article 146 du règlement intérieur de l'Assemblée générale sera modifié de la façon suivante:

„*Article 146*

Chaque année, au cours de sa session ordinaire, l'Assemblée générale élit dix-huit membres du Conseil économique et social pour une période de trois ans.“

5. *hilser med glæde* Det økonomiske og sociale Råds beslutning om indtil de nødvendige ratifikationer foreligger at udvide medlems-tallet i de udvalg, der ned-sættes under rådets samlinger til 54.

6. *opfordrer* Det økonomiske og sociale Råd til snarest muligt og senest under de organisationsmæssige møder på dets 52. samling at vælge de 27 yderligere medlemmer blandt De forenede Nationers medlemslande, der skal sidde i de udvidede samlings-udvalg; sådanne valg skal være i overensstemmelse med paragraf 4 ovenfor og skal afholdes hvert år, indtil udvidelsen af Rådet træder i kraft;

7. *beslutter*, at fra datoen for ovennævnte ændrings ikraft-træden skal regel 146 i De forenede Nationers forretningsorden ændres som følger:

„*Regel 146*

Generalforsamlingen skal hvert år under sin ordinære samling vælge 18 medlemmer til Det økonomiske og sociale Råd for et tidsrum af 3 år“.

Bemærkninger til forslaget.

Spørgsmålet om en udvidelse af medlemstallet i FN's vigtigste organer har flere gange i årenes løb været rejst på baggrund af den siden pagtens vedtagelse stedfundne udvidelse af antallet af medlemmer af FN. Således er medlemstallet vokset fra oprindeligt 50 i 1945 til 132 ved indledningen af indeværende års 27. generalforsamling, og der er i den forløbne periode jævnligt gennemført udvidelser af en række af FN's organer, således at disse til stadighed kan være repræsentative for hele medlemskabet. En udvidelse af de forskellige råd kan kun ske ved en ændring i pagten og hertil kræves for ikrafttræden ifølge dennes artikel 108, at den pågældende ændring er vedtaget i generalforsamlingen med 2/3's flertal, og at den ratificeres af 2/3 af medlemskabet, herunder de 5 permanente medlemmer af sikkerhedsrådet.

Det har gennem flere år været erkendt at Det økonomiske og sociale Råd (ECOSOC) med sin hidtidige størrelse ikke fuldt tilfredsstillende har formået at løse sin opgave som FN's hovedorgan for koordination og formulering af politiske retningslinier for FN-systemets virksomhed på det økonomiske og sociale område. Efter FN's 25. generalforsamlings vedtagelse i 1970 af den internationale strategi for det andet udviklingstiår, som pålagde FN-systemet og herunder i første række ECOSOC nye omfattende opgaver, blev det for alvor klart, at en styrkelse af ECOSOC var påkrævet, såfremt disse opgaver ikke skulle spredes ukoordineret ud over en række internationale organisationer med dobbeltarbejde og dalende effektivitet til følge. En reel styrkelse af ECOSOC måtte nødvendigvis indebære en forøgelse af rådets medlemstal. Med kun 27 medlemmer var rådet ikke længere tilstrækkeligt repræsentativt for den stadig voksende kreds af medlemslande til at give dets beslutninger den fornødne vægt. Under drøftelser i ECOSOC i løbet af 1971 opnåedes enighed om at forelægge generalforsamlingen en række forslag til styrkelse af ECOSOC's rolle, herunder et forslag om en udvidelse af medlemstallet fra 27 til 54.

Resolutionsforslaget, hvortil Danmark var medforlagsstiller sammen med 39 lande fra alle geografiske grupper bortset fra den østeuropæiske, vedtoges af generalforsamlingen med 105 stemmer for (deriblandt så godt som alle vesteuropæiske lande herunder de nordiske), 2 imod (Frankrig og Storbritannien) medens 15 lande afstod (alle østeuro-

pæiske lande samt Grækenland, Oman, Portugal, Rwanda, Sydafrika, Æthiopien og Øvre Volta). Kina deltog ikke i afstemningen, men erklærede sig efter denne som tilhænger af forslaget og har som et af de første lande ratificeret pagtændringen.

Til grund for Frankrigs og Storbritanniens modstand mod forslaget lå en vis betænkelighed ved, at en udvidelse af ECOSOC kunne føre til forsøg på også at få udvidet antallet af medlemmer af sikkerhedsrådet med deraf følgende svækkelse af stormagternes indflydelse i FN. Fra fransk side har man imidlertid opgivet sin modstand og indledt ratifikationsproceduren, medens Storbritannien endnu ikke har taget skridt hertil i afventen af andre landes ratifikation.

Ved udgangen af september 1972 har følgende 24 lande ratificeret pagtændringen: Algeriet, Bahrain, Barbados, Bhutan, Brasilien, Cypern, Fiji, Finland, Irak, Jordan, Kina, Kuwait, Malawi, Malaysia, New Zealand, Niger, Oman, Qatar, Singapore, Sydyemen, Thailand, Trinidad og Tobago, Uganda og Yemen.

Indholdet af resolutionen.

I resolutionens præambel erkendes det, at en udvidelse af ECOSOC vil føre til en bredere repræsentation af medlemslandene i rådet og gøre dette til et mere effektivt organ til udøvelsen af de funktioner, der er tillagt det i henhold til pagtens kapitel IX og X.

I den operative del besluttet en ændring af pagtens artikel 61, der omhandler sammensætningen af ECOSOC og valg af medlemmer hertil. Rådet vil komme til at bestå af 54 medlemmer i stedet for som hidtil 27, hvoraf 18 medlemmer vælges hvert år for en 3-årig periode.

I resolutionen fastlægges fordelingen på de regionale grupper af rådets 54 medlemmer som følger:

- (a) 14 afrikanske stater;
- (b) 11 asiatiske stater;
- (c) 10 latinamerikanske stater;
- (d) 13 vesteuropæiske og andre stater;
- (e) 6 østeuropæiske stater.

Den indbyrdes fordeling mellem de regionale grupper er uændret i forhold til tidligere, bortset fra at den vesteuropæiske gruppe har afgivet en plads til den asiatiske gruppe, som i fremtiden skal

afse en plads til Kina, (der forudses regelmæssigt indvalgt i ECOSOC) og samtidig tage hensyn til Japans særlige stilling på det økonomiske område. Dette sidste land ventes hyppigt at blive valgt, men dog ikke at få en af de asiatiske pladser hver gang, der er valg.

Herudover indeholder resolutionen en opfordring til samtlige medlemstater til snarest muligt at ratificere pagtændringen, ligesom det hilses med glæde, at ECOSOC har besluttet, indtil pagtændringen kan træde i kraft, at udvide medlemstalle-

i de udvalg, der nedsættes under samlingerne fra 27 til 54. Der er herved allerede sket en reel udvidelse af ECOSOC, idet alle rådets substantielle drøftelser er henlagt til disse udvalg. Danmark indvalgte fra 1. januar 1972 på en af disse ny udvalgspladser.

Endelig indeholder resolutionen en beslutning om en ændring af regel 146 i generalforsamlingens forretningsorden. Denne regel omhandler valg til ECOSOC, og ændringen er en følge af den foreslåede pagtændring.